

к.е.н., доц. Пахомова І.Г.,

Національний університет «Запорізька політехніка»

ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОГО ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

На глобальному рівні продовжується посилюватися соціально-економічна нерівність населення. В Україні за межею бідності проживає біля 80% населення. З іншого боку, має місце тенденція швидкого прогресу використання енергії цифрових технологій. Для покращення фінансового життя кожного необхідний розвиток фінансового сектора, що є не просто результатом економічного зростання; розвиток фінансового сектору – джерело економічного зростання. Для досягнення стійкого економічного зростання, Україні потрібен добре розвинений і інклюзивний фінансовий сектор. Фінансова інтеграція примножує можливості українців. Доступ до кредитів та страхування бізнесу створює подушку безпеки для країни. На макроекономічному рівні це призводить до здатності країни до подолання криз. На особистому рівні це дає українцям можливість підготуватися до швидких змін і несподіваних подій, які пронизують життя України.

Ключовим фактором успіху у залученні людей у фінансову систему є співпраця бізнесу з державою. Сьогодні безготівкова інфраструктура країни розвивається в геометричній прогресії. Є великий потенціал впровадження цифрових рішень для розвитку безготівкової економіки. Згідно з результатами опитування компанії MasterCard 2019, Україна відкрита для інновацій і навіть випереджає деякі європейські країни: 87% наших співгромадян готові платити зі своїх смартфонів, 58% українців вже користуються платними додатками, і це один з найвищих показників в Європі. Зроблено багато зусиль у впровадженні

технологічних рішень для стимулювання українців на користь безготівкових розрахунків та участі у фінансовій системі. Маємо позитивні результати поліпшеної доступності фінансових послуг. Довіра – це важливий чинник використання фінансових послуг. З метою підвищення довіри та просування фінансового включення НБУ встановлює нові стандарти захисту прав споживачів фінансових послуг. Розроблені три основні кроки до впровадження нового Регламенту: підготовка нового регулювання відносин між клієнтами/фінансовими службами; створення нового підрозділу в НБУ, який буде обробляти публічні запити, а також запуск Call-центру та єдиного центру підтримки клієнтів, щоб вони могли отримати оперативні відповіді на свої запитання. У контролі за своїм фінансовим життям необхідно підвищувати фінансову грамотність.

Національна Стратегія фінансової грамотності реалізується вже в 50 країнах. Позитивний результат національного підходу не викликає сумнівів, оскільки країни, які першими впроваджують заходи на основі стратегії, становлять більшість лідерів фінансової грамотності. Стратегію фінансової грамотності, загальну для всього фінансового сектора, давно очікували гравці ринку. На сьогодні, спираючись на основні результати за останні 5 років, НБУ як лідер реформи фінансового сектору серед державних установ має своє бачення майбутнього. Найголовніше, що стратегія покликана дати українцям специфічні навички та знання для успішного фінансового життя і приватної фінансової стабільності.

Згідно з дослідженням Світового банку, третина населення України залишилася поза фінансової системи. Щодо економічно активного населення, можна виокремити три основні напрями, які сприяють фінансовій грамотності. По-перше, усунення наслідків бар'єрів у використанні безготівкової оплати на рівні фінансової грамотності, наприклад, пов'язаних з безпекою. По-друге, доступність безготівкових розрахунків, тобто можливість оплати за допомогою безконтактних пристроїв для транспорту розвиває звичку і сприяє загальному збільшенню безконтактних платежів. По-третє, якість взаємодії та

функціональності он-лайн та мобільного банкінгу та інформація, яку споживач отримує від банку-емітента.

Необхідна платформа для обговорення доступності фінансових послуг в Україні, для обміну ідеями між державними органами, підприємствами та недержавними установами, а також для узгодження подальших кроків щодо створення фінансово-інклюзивного українського суспільства.

НБУ визначає фінансову інклюзію як одну з стратегічних цілей. Фінансове включення означає створення умов, які заохочують всі верстви населення використовувати різні фінансові послуги, які є доступними, регламентованими, і підгонки їх потреб з метою стимулювання економічного зростання і зниження нерівності в суспільстві.

Фінансова інтеграція відноситься до процесу заохочення своєчасного і достатнього доступу до регульованих фінансових продуктів і послуг і розширення їх використання всіма прошарками суспільства через реалізацію адаптованих існуючих та інноваційних підходів, включаючи фінансову обізнаність та освіту, з метою сприяння фінансовому добробуту, а також економічному та соціальному включенню.

Література

1. The Inclusive Growth and Development Report 2017. World Economic Forum. (Geneva,2017) . <http://www.weforum.org/reports/the-inclusive-growth-and-development-report-2017>
2. Europe 2020. Priorities. European Commission.
http://ec.europa.eu/europe2020/Europe-2020-in-a-nutshell/priorities/index_en.htm
3. OECD. Inclusive Growth. <http://www.oecd.org/inclusive-growth/about.htm>
4. World Economic Forum. What is Inclusive Growth.
<http://www.weforum.org/agenda/archive/inclusive-growth/>